

Controlecampagne 2022:

in de handel brengen van isolatiematerialen

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr: 0314.595.348

- ○ 0800 120 33 (gratis nummer)
- ○ facebook.com/FODEconomie
- ○ [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)
- ○ linkedin.com/company/fod-economie (tweetalige pagina)
- ○ instagram.com/fodeconomie
- ○ youtube.com/user/FODEconomie
- ○ <https://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever:
Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

Inhoud

1. Doelen van de campagne	4
2. Wettelijke basis	4
3. Middelen	7
4. Resultaten	8
4.1. Administratieve controlecampagne	8
4.2. Bemonstering- en testcampagne	9
4.3. Conclusie van deze campagne	9
Lijst met afkortingen	10

Lijst van tabellen

Tabel 1. Overzicht van AVCP-systemen voor isolatiematerialen die het onderwerp uitmaken van de proactieve controlecampagne	6
Tabel 2 – Resultaten op het niveau van de gecontroleerde bedrijven	8

Lijst met grafieken

Grafiek 1. Type gecontroleerde marktoperatoren	8
--	---

1. Doelen van de campagne

Als toezichthoudende overheid voor de Europese bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), voert de dienst Voorschriften in de Bouw bij de FOD Economie op permanente basis controles uit op bouwproducten die onder geharmoniseerde normen vallen en die in België verhandeld worden.

Deze publicatie beschrijft de proactieve controlecampagne 2022 op isolatiematerialen. Die campagne bestond enerzijds uit een administratieve controlecampagne van isolatieproducten die vallen onder de geharmoniseerde normen: EN 13162, EN 13163, EN 13164, EN 13165, EN 13166, EN 13167, EN 13168, EN 13169, EN 13170, EN 13171, EN 13950 en anderzijds uit een bemonstering- en testcampagne van isolatieproducten die vallen onder de geharmoniseerde normen: EN 13162, EN 13163, EN 13164, EN 13165.

Het doel van de campagne was om toezicht uit te voeren op de naleving van de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 en in het bijzonder om oneerlijke concurrentie te beperken.

De controles werden ter plaatse uitgevoerd en dit zowel aangekondigd als onaangekondigd.

De administratieve controle van de documenten is vooral gericht op de controle van de prestatieverklaring (DoP), de CE-markering en de technische documentatie, rekening houdend met de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP) en met de verplichtingen van de verschillende marktdeelnemers (zie punt 2).

In het kader van de bemonstering- en testcampagne werden monsters van isolatiematerialen voor labotesten genomen. Daarbij werd nagegaan of de prestaties die door de fabrikanten in de DoP zijn vermeld, wel degelijk overeenstemmen met de resultaten die worden gemeten door een aangemeld laboratorium¹.

De controlecampagnes zijn ook een gelegenheid om het bewustzijn van de marktdeelnemers over hun verplichtingen te vergroten en geven tevens een beeld van de mate waarin de wetgeving wordt gerespecteerd.

2. Wettelijke basis

De wettelijke basis voor de controlecampagnes is:

- de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van de geharmoniseerde voorwaarden voor het in de handel brengen van bouwproducten en tot intrekking van richtlijn 89/106/EEG van de Raad en de uitvoeringsbesluiten (CPR);
- de gedelegeerde verordening (EU) nr. 574/2014 van de Commissie van 21 februari 2014 tot wijziging van bijlage III bij verordening (EU) nr. 305/2011 betreffende het model voor het opstellen van een prestatieverklaring van bouwproducten;
- de gedelegeerde verordening (EU) nr. 157/2014 van de Commissie van 30 oktober 2013 betreffende de voorwaarden voor het beschikbaar stellen van prestatieverklaringen van bouwproducten op een website;
- de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de verordening (EU) nr. 305/2011 en de uitvoeringsbesluiten;

¹ Aangemeld laboratorium: laboratorium dat door een EU-lidstaat is aangewezen om de prestaties van de bouwproducten te bepalen.

- de verordening (EU) nr. 2019/1020 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en tot wijziging van richtlijn 2004/42/EG en de verordeningen (EG) Nr. 765/2008 en (EU) Nr. 305/2011.

De bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 legt de marktdeelnemers (fabrikant, importeur, distributeur, gemachtigde) een reeks verplichtingen op voor het verhandelen van bouwproducten die onder geharmoniseerde normen vallen, zoals:

- alvorens een bouwproduct in de handel wordt gebracht, stellen de **fabrikanten** de DoP op, ondertekenen ze die en brengen ze de CE-markering aan. Fabrikanten stellen, als basis voor de DoP, technische documentatie op waarin alle toepasselijke elementen voor het vereiste beoordelingssysteem en de verificatie van de prestatiebestendigheid (d.w.z. het AVCP-systeem) worden omschreven;
- fabrikanten bewaren de technische documentatie en de DoP tot 10 jaar nadat het bouwproduct in de handel is gebracht;
- alvorens een bouwproduct in de handel wordt gebracht, zorgen **importeurs** ervoor dat de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP-systeem) van de prestaties door de fabrikant is uitgevoerd en dat de fabrikant de technische documentatie heeft opgesteld. Ze zorgen er ook voor dat de DoP overeenkomstig de vereisten van de verordening is opgesteld, dat het product, waar nodig, de CE-markering draagt, dat het vergezeld gaat van de instructie- en veiligheidsinformatie;
- alvorens een bouwproduct op de markt aan te bieden zorgen **distributeurs** ervoor dat het product waar nodig de CE-markering draagt en dat het vergezeld gaat van de instructies en de veiligheidsinformatie. De DoP wordt ten minste op vraag van de gebruiker, architect, consument, markttoezichtautoriteit, ... verstrekt;
- de **importeurs en distributeurs** die een product onder hun eigen naam of merknaam in de handel brengen of een al in de handel gebracht bouwproduct zodanig wijzigen dat de conformiteit met de DoP in het gedrang kan komen, worden beschouwd als fabrikanten;
- de **gemachtigde** is een in de Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die schriftelijk door een fabrikant is gemachtigd om namens hem op te treden voor bepaalde taken.

Deze campagne heeft betrekking op isolatieproducten die vallen onder de geharmoniseerde normen EN 13162, EN 13163, EN 13164, EN 13165, EN 13166, EN 13167, EN 13168, EN 13169, EN 13170, EN 13171 en EN 13950. Die normen leggen de prestatiekenmerken van de gecontroleerde isolatieproducten vast.

Opdat de aangegeven prestaties in de DoP nauwkeurig en betrouwbaar zouden zijn, moeten de prestaties van het bouwproduct worden beoordeeld en moet de productie in de fabriek worden gecontroleerd volgens een passend systeem voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP) van het bouwproduct.

Voor een bepaald bouwproduct kunnen verschillende AVCP-systemen vooropgesteld zijn die rekening houden met het specifieke verband tussen de essentiële kenmerken en de fundamentele eisen voor bouwwerken (zoals vb. veiligheid bij gebruik, gezondheid, energiebesparing). Bijlage V van de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 onderscheidt 5 AVCP-systemen (1,1+,2+,3 en 4). Bij de door ons geteste isolatiematerialen komen 3 systemen in aanmerking: 1, 3 en 4.

Tabel 1. Overzicht van AVCP-systemen voor isolatiematerialen die het onderwerp uitmaken van de proactieve controlecampagne

Norm	Product-type	Beoogd gebruik	Attesterings-systeem
EN 13162	Fabrieksmatig vervaardigde producten van minerale wol voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13163	Fabrieksmatig vervaardigde producten van geëxpandeerd polystyreenschuim voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13164	Fabrieksmatig vervaardigde producten van geëxtrudeerd polystyreenschuim voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13165	Fabrieksmatig vervaardigde producten van hard polyurethaanschuim voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13166	Fabrieksmatig vervaardigde producten van fenolschuim voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13167	Fabrieksmatig vervaardigde producten van cellulair glas voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13168	Fabrieksmatig vervaardigde producten van houtwol voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13169	Fabrieksmatig vervaardigde producten van geëxpandeerd perliet voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13170	Fabrieksmatig vervaardigde producten van geëxpandeerde kurk voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13171	Fabrieksmatig vervaardigde producten van houtvezel voor thermische isolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3
EN 13950	Samengestelde panelen van gipsplaten voor thermische en geluidisolatie	Toepassingen die onderworpen zijn aan de brandprestatievoorschriften	1, 3, 4
		Anderen	3

Bron: FOD Economie

Wanneer een fabrikant een bouwproduct dat onder een geharmoniseerde norm valt in de handel brengt, stelt hij, in overeenstemming met art. 6 van bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011 en met de gedelegeerde verordening (EU) Nr. 574/2014 en op grond van bijlage ZA van de betrokken norm, een **prestatieverklaring (DoP)** op voor dat product. De toepassing van de **bijlage ZA** van de geharmoniseerde norm is verplicht, op voorwaarde dat de co-existentperiode van de

norm is verstreken². Voor de essentiële kenmerken bevat de DoP de lijst van essentiële kenmerken die voor het beoogde gebruik in de bijlage ZA van de geharmoniseerde norm zijn bepaald. De fabrikant moet voor minstens één essentieel kenmerk van het bouwproduct, dat relevant is voor het aangegeven beoogde gebruik, de prestatie in de DoP vermelden. Voor de overige essentiële kenmerken kan de fabrikant “NPD” in de DoP vermelden op voorwaarde dat er geen enkele nationale of Europese wetgeving de betrokken essentiële kenmerken regelt.

In dit geval hebben de drie gewesten, in navolging van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen in België, de volgende regelgeving inzake de energieprestatie van gebouwen (EPB) uitgewerkt:

- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: ordonnantie van 7 juni 2007 betreffende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen;
- Waals Gewest: decreet van 28 november 2013 betreffende de energieprestatie van gebouwen;
- Vlaams Gewest: decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen inzake energiebeleid.

Naast de EPB regelgeving bestaat er op nationaal niveau het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing in gebouwen. Die regelgeving legt een aantal eisen op voor isolatiematerialen gebruikt voor de gevelbekleding van gebouwen van een bepaalde hoogte.

Omwille van die reglementeringen zijn de thermische geleidbaarheid en de brandreactie twee essentiële kenmerken die werden uitgekozen om te testen.

De **CE-markering** wordt zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar op het bouwproduct of op een etiket daarvan aangebracht. Als dat door de aard van het product niet mogelijk of niet gerechtvaardigd is, wordt de CE-markering aangebracht op de verpakking of in de begeleidende documenten. De CE-markering bevat alle elementen zoals bepaald in art. 9.2 van de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011.

3. Middelen

Op het vlak van menselijke middelen, werden voor de controlecampagnes op bouwproducten over het hele Belgische grondgebied drie voltijdequivalenten ingezet.

Die inspecteurs kunnen beroep doen op de ondersteuning van een technische cel en indien nodig kunnen ze zich beroepen op een netwerk van Europese collega's. Er bestaat ook de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een dossier door te geven aan de markttoezichtautoriteit van een andere Europese lidstaat voor de verdere behandeling ervan.

Voor de bemonstering- en testcampagne werd een zeker budget vrijgemaakt voor de uitvoering van testen betreffende de brandreactie (hoe het materiaal reageert op brand) en de thermische geleidbaarheid (in welke mate isoleert het materiaal) van de geselecteerde isolatieproducten. Die eigenschappen werden gemeten door een onafhankelijk en geaccrediteerd laboratorium in België.

² De geactualiseerde lijst van de referenties van de geharmoniseerde normen die van kracht zijn onder de bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011, met aanduiding van de co-existentperiode, zijn terug te vinden op de NANDO-website van de Europese Commissie: [EUROPA - European Commission - Growth - Regulatory policy - NANDO](#)

4. Resultaten

4.1. Administratieve controlecampagne

Gedurende de administratieve controlecampagne werden de volgende normen gecontroleerd: EN 13162, EN 13163, EN 13164, EN 13165, EN 13166, EN 13167, EN 13168, EN 13169, EN 13170, EN 13171 en EN 13950.

In totaal werd 1 non-conformiteit bij de 71 gecontroleerde bedrijven vastgesteld. De betrokken fabrikant ontving een proces-verbaal van waarschuwing voor:

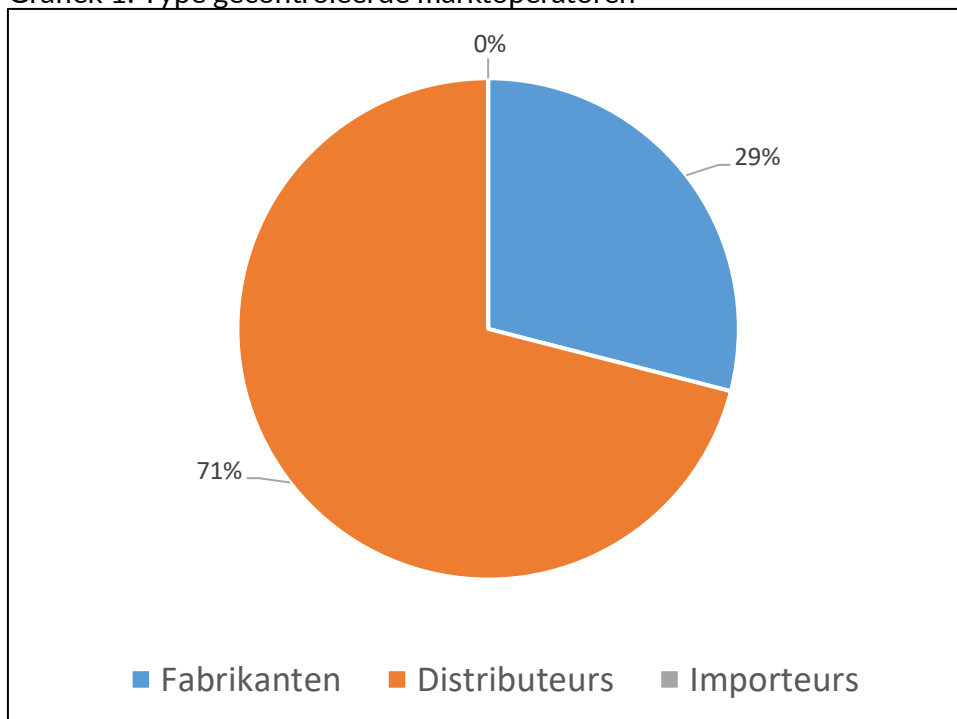
- het ontbreken van een prestatieverklaring;
- het ontbreken van een CE-markering;
- een onvolledige technische documentatie.

Tabel 2 – Resultaten op het niveau van de gecontroleerde bedrijven

Proactieve campagne – Isolatiematerialen	Totaal aantal controles	Aantal niet conformiteiten t.o.v. de CPR
2022	71	1

Bron: FOD Economie.

Grafiek 1. Type gecontroleerde marktoperatoren

4.2. Bemonstering- en testcampagne

Gedurende de bemonstering- en testcampagne werden bij 8 verschillende fabrikanten monsters van isolatieproducten die vallen onder de onderstaande geharmoniseerde normen genomen:

- Minerale wol en rotswol: EN 13162;
- Geëxpandeerd polystyreen (EPS): EN 13163;
- Geëxtrudeerd polystyreen (XPS): EN 13164;
- PUR en PIR: EN 13165.

De monsters betroffen isolatieproducten die courant in de Belgische bouwsector worden gebruikt en die diverse eindtoepassingen hebben zoals spouw-, vloer- of dakisolatie.

De geteste eigenschappen hadden betrekking op de onderstaande twee essentiële kenmerken:

- de λ -waarde (thermische geleidbaarheid, initiële meting);
- de brandreactieklasse volgens:
 - EN 11975-2 voor het bepalen van brandreactieklasse E;
 - EN 13823 voor het bepalen van brandreactieklasse D.

Uit de diverse testen bleek dat de gevonden λ -waarden overeenkomen met de waarden die verklaard worden door de fabrikanten in hun prestatieverklaringen. Hieruit kan dus worden afgeleid dat die waarden in de prestatieverklaringen correct worden verklaard.

Ook wat de brandreactie betreft van de verschillende geteste isolatiematerialen kan hetzelfde besluit worden genomen. De testresultaten kwamen immers exact overeen met de waarden zoals vermeld in de prestatieverklaringen.

4.3. Conclusie van deze campagne

De verschillende controles en testen van een aantal veel voorkomende isolatiematerialen op de markt geven weer dat de verschillende marktoperatoren de regels goed respecteren in verband met het verklaren van de gegevens via de DoP en het aanbrengen van de CE-markering op de bouwproducten.

Lijst met afkortingen

AVCP	Assessment and Verification of Constancy of Performance (Beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid)
CPR	Construction Products Regulation (Europese Bouwproductenverordening (EU) nr. 305/2011)
DoP	Declaration of Performance (Prestatieverklaring)
EN	Europese norm
EPS	Geëxpandeerd polystyreen
EU	Europese Unie
FOD	Federale Overheidsdienst
NANDO	New Approach Notified and Designated Organisations (nieuwe aanpak aangemelde en aangewezen organisaties - informatiesysteem)
NPD	No Performance Determined (geen prestatie bepaald)
PIR	Polyisocyanuraat
PUR	Polyurethaan
XPS	Geëxtrudeerd polystyreen

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be